

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

1956 йил 4 январдан ҳафтасида эълон қилинган

1995 йил

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

• СОТУВДА НАРХИ ЭРКИН

29 сентябр, № 39 (3326)

ЎЗБЕКНИНГ ЎЗ ХИРМОНИ

КУЗ биз билан ҳисоб-китоб қилаётган бўлди. Йил бошида айтилган ҳар бир суғишнинг юзи бутун тарозга қуйилди. Дарвоқе, бу йилнинг қадами кутлуг келди. Айниқса, деҳқоннинг пешонаси ярқиради. Ҳақамиз баракали, мул бўлди. Мева-чева, сабзавот ва полдиз экинлари ҳақида қанча мақтансақ оз. Пахтамиз-чи, дейсизми?

Бир эслайлик: қани ким айтиди? Қачон, қайси йили сентябр ойида хирмонимиз 2 миллионга етган! Эки йиллик пахта тайёрлаш режамиз 50 фоизга

олис кишлоқларнинг ҳайратли ва ҳайбатли соғинчларини ютиб, ҳайратсиз шаҳар ташвишларидан хорисакда, кунлар сал совуса юртимизга хавотир тушади. Тилагимиз шу: илоҳ, ҳеч нарса ёғмасинда. Пахта қолиб кетмасин...

Тутри, бутун кучларда етмишчи-саксончи йиллардаги «қизил» пиорлар осилмаган. Оммавий сафарбарликлар кам. «Урра-урра»ларсиз пахта терилди. Кўз тегмасин, ишласа катта, ҳақиқий хирмон ҳам уюлар экан-ку!

Мана қулдима бир даста қувончли телеграмма ва мактублар. Ут-

га тулаётган оилаларни айтмайсизми. Ўзбекистонда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик режасини бажарган Асакада ҳар кун байрам бўлаётти...

Пастларгом туманидаги «Дустлик» деҳқон ҳўжаликлари уюшмаси раиси Шохимардон Гуломовнинг гаплари эсимга тушади: «Биз нолимасак булади. Ерларимиз унумдор. Фақат ишлашни эп-лашимиз керак. Авваллари бизнинг ҳўжаликларимиз сансалорлик кучли эди. Бу йил пахта майдонларининг деярли ҳаммасини деҳқонларга ун йил муддатга бўлиб

лариди қабариклар унинг бу йилги хирмон учун нечоғлик катта меҳнат сарфлаганини курсатиб турибди. Унга ортиқча мулозимат ҳам керак эмас. Фақат ишлаганига яраша тилласа, қозони қайнаса, этни бут бўлса шуниси етарли. Мен бу гапларни бежиз айтмайман. Чунки айрим жойларда, яшириб нима қиламиз, ҳақиям деҳқон меҳнатининг қадрига етимаётган воқеалар учираб турибди. Уз вақтида иш ҳақини бермаслик, оқдлийгина шарт-шароитлар ҳам яратилмаган ҳоллар йўқ дейсизми? Майли, булар уткинчи.

Саҳий кузакнинг уяётган ҳар бир кунни ҳисобли. Ҳар бир лаҳзаси ганимат. Вақтнинг шафқатсизлиги ҳам шула, у кутиб турмайди. Бизнинг ўзбек деҳқони эса... Осмонга қараб ишламайди. Қачон, қанча хирмон кутариш унга аён. Қолаверса, узи учун қардон даласи қанчалар саховатли ва қимматли бўлса, она юрти Ўзбекистонга ҳам унинг учун шунчалар кўпроқ қайғуришини, меҳр кўргузганини билди.

... Куз бутун биз билан ҳисоб-китоб қилаётган. Бу ҳисоб-китоб энгил эмас. Отир ва шарафли. Уялаётган хирмон эса кун сайин, лаҳза сайин юксалиб бораётти. Бутун у икки миллиондан ошди. Эртага уч, илдинга...

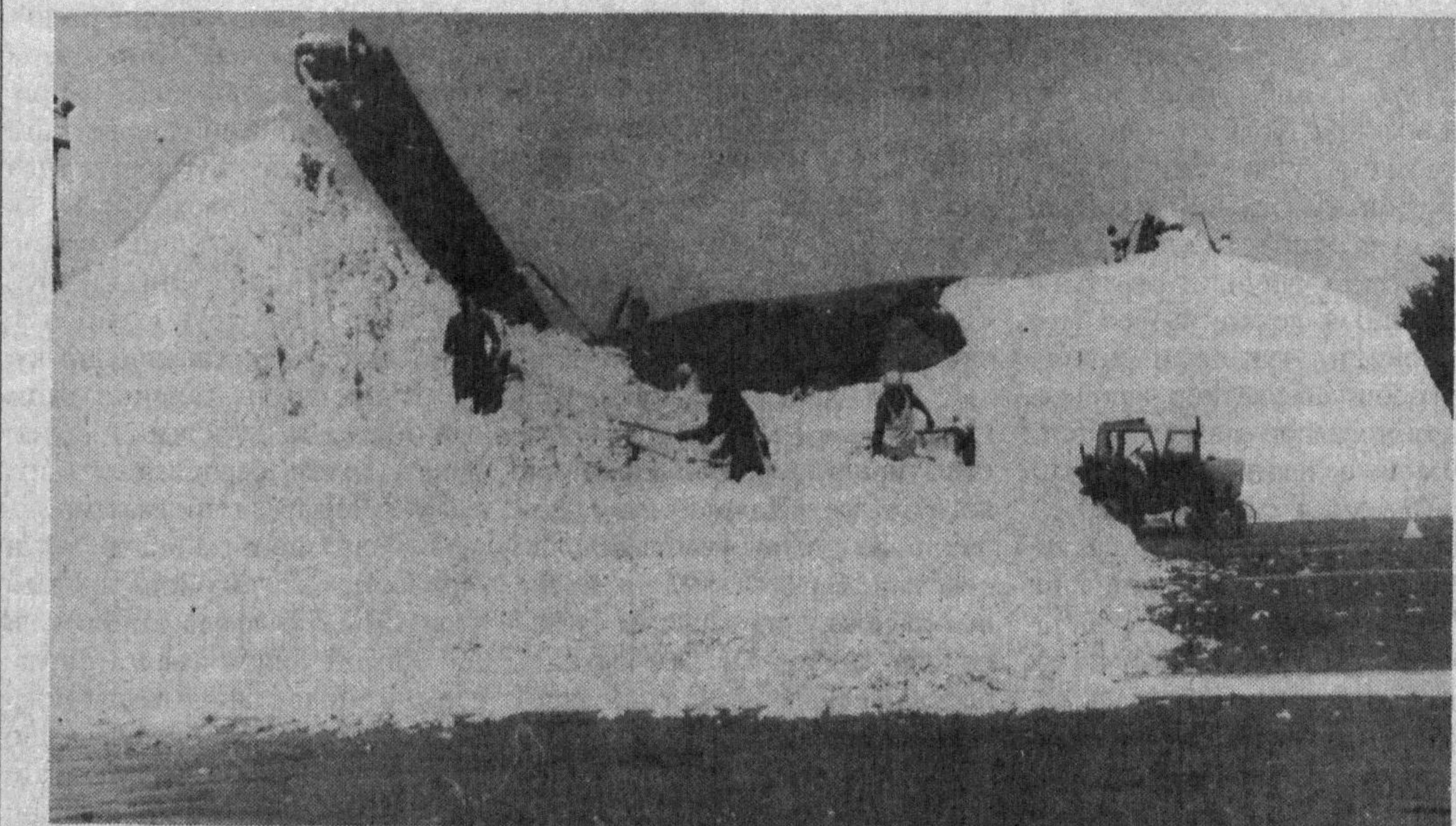
Бу хирмон «Ўзбекистон — менинг Ватаним» дея гўрурланиб айтмоққа қодир булган ҳар бир инсоннинг шарафи, обрўйи, юзи. Чунки ана шу мисқоллар қаттида халқимизнинг дунёга ёймоққа шайланаётган шонлари яширин.

Бу хирмоннинг таърифини ўзбекнинг машҳур шоири Абдулла Орифдан утказиб айтмоқ мушкул.

Бизнинг ўйган хирмонга Чамбар қилсанг чечакдан, Юлдузлар шабнам мисол Буларди унга ижму.

Тилагимиз: Ўзбекининг юксалётган ўз хирмони баракали бўлсин!

Норқобил ЖАЛИЛ,
Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси муқофотининг совридор

борган? Балки қимдир киноя қилар ҳам: э, саксончи йилларчи, бир мавсумда 5-6 миллионлаб дерадлик-ку ахир, деб. Йўқ, биролар, уша маҳаллар ХИРМОН қимничи эди? Буғунчи? Бу УЗМИЗНИНГ ХИРМОНИМИЗ!

Ҳаммамиз урганиб қолганмиз. Шом тушади. Шаҳарми, кишлоқми, фарқи йўқ. Қайси хонадонда бўлмасин, радио борми, ойна жажони еки кундалик газета келайми сураймиз: Пахтамиз неча фоз бўлибди? Бўям бир масўллик, юртнинг ташвиши. Биз ижолкорлар-чи? Олис-

ган кун Фарғонадан — Дангара туманидан хабар келди. Очил Худойбердиев номидаги ҳўжаликдан Интигай Эсонов фаҳрга тулиб-тулиб ўз бригадаси бир терим билан режан бажарганини ёзибди. Мамадакт пахтакорлари орасида қардонбошилиқ қилаётган Андижондан эса ҳар кун дилларини равшан қилаётган хўшабарлар келаётти.

Ҳамқасбим, журналист Аҳмадилло ака телефон қилар экан узининг солдагина ҳайратини яширолмайди: «Биласизми, Шаҳрихонда бир кунда бир оила ўз терган пахтаси учун 816 сум иш ҳақи олди. Буларни куриб гайрат-

бердик. Энди қаранг, ҳамма ишлаётти. Бекорчи кам».

Бундай ҳақиқат эътирофларини, яъни деҳқоннинг эрки ўз қулдига берилганидан суониб меҳнат қилаётганлари республикамизнинг жуда кўп туман ва ҳўжаликларида кўрдим. Оққурғонда — туғрироғи, Султон Сегизбоев номидаги ҳўжаликнинг Раҳмат Мирзақўлов бошчилик қилаётган бўлимида ҳам гувоҳ бўлдим. Бу — курганларим. Курмаганларим эса яна қанча.

Деҳқон ҳосил кутаряпти. Унинг қулдига сохта мактублар сўймайди. Пешонасидаги қатор-қатор чизиклар э забардаст қул-

Сеймур ЕСЕФИДИН

Шоир бўлмоқ — бу-ку тайин ган —
Ўз жонини уртамоқ фақат.
Ханжар уриб позик танинга,
Узгаларга баҳи этмоқ лаззат.

Шоир бўлиш — борлиқни қуйлаш,
Сенга кўпроқ бўдиси деб ошкор.
Булбул қўнғил бўларми ҳеч гаш,
Қилар экан бир куйни макрор?!?

Узгаларнинг овози билан
Туттиқуш ҳам бийрондор, аммо
Қуйла фақат ўз созинг билан
Қурбақадек бўлса ҳам хатто.

Қурьонда ман этмиш Муҳаммад
Лаб урма деб хатто шаробга
Шоир ичар шунинг-чун ҳам май,
Ташлар экан ўзи азобга.

Шоир келиб ёри олдиға
Ёт қуйида курс уни гар,
Ўт солса ҳам нафрат қалбига,
Қиз кўксига урмайди ханжар, —

Рашкада ёниб, қўнғилда тугён,
Муғли қуйлаб ташлайди қадам:
«Майли, ўлай хору саргардон,
Тақдиримда бор экан бу ҳам».

Эркин ВОҲИДОВ таржимаси

7-бет

ДИЛ КАМИТИ

гапириб турса, эриб кетганини билмай қолиса.

Тил тўғрисидаги қону қабул қилинганга ҳам бир неча йил бўлди. Ушбу қонуннинг юқоридаги натижасини куриб, оддий деҳқон фаҳриланса-ю, узини зиёли санаб юрган, эл-юртнинг кўз олдида, йигилларда, ойнажохон еки ҳаво мавжлари орқали нуклар ирод қилаётган баъзи хурматли кишилар русча гапиришни маданийлик белги-

си, деб билинса, бу қандай гап? Шундайларнинг таъсири бўлса керак, бапанг кийинган, киборларга хос гердайдий юрадиган, бир-бири билан учрашганда упишиб қуришадиган

куюнчак газетхоналардан хатлар

ган ўзбек йигитлари, нозиккина, уга замонавий, энг қимматбаҳо уна-эликлар билан бўянган ўзбек қизлари даврда, бирор уга миллид вақили бўлмаса ҳам, рус тилида тилларини бураб гаплашаётганларини тез-тез учрастасиз. Хатто баъзилари русчада тузуқ-қуруқ гаплашмоқда ҳам, лекин қурдордан қолтириб келмай, қурма тилда чуқрирашади.

Бизда ҳали ҳам иш ҳўжатларини рус тилида олиб бораётган ташкилотлар, корхоналар талайгина. Нарв бурса, ҳўжатлар рус тилида тайёрланиб, сўнг ўзбек тилига тар-

жима қилинади. Мустақиллигимизнинг дастлабки йилларида «ўзбек тилини ўрганиш курслари» фаол иш олиб борарди, ҳозир эса инглиз тилини ўқитиш удум бўлди. Албатта, тил ўрганиш, жаҳонга чиқиш орусчи таҳсинга лойик, лекин Ўзбекистон мустақил давлат экан, фуқаролар энг аввало ўзбек тилини билишлари лозим, деб уялаймиз. Бу масалага зиёлилар алоҳида эътибор билан қарашлари, масўулиятни чуқурроқ ҳис қилишлари керакка ухшайди.

Б. ГАЙБИШОВ

УРУШ ВА ТИНЧЛИК

Дунё тарихида минглаб урушлар бўлган. Сиясатчилар уларни адолатли, адолатсиз ва ҳақозонларга бўлишади. Лекин бу урушларнинг ҳеч бири инсоният учун фойда келтирмаган. У ҳамиша оддий фуқарога жабр бўлган. Бу урушлар туйғайли минглаб, миллионлаб одамларнинг естиги қуриган.

Боснияда давом этаётган бесамар урушнинг азобини ҳам юз минглаб беғуноқ инсонлар тортмоқда. Уларнинг улиб кетди, лекин шу уруш туйғайли юртини ташлаб сарсон-саргардон бўлиб юрганлар қанча? Бу елғиз Оллоҳга аён. Қочоқлар сонининг кескин қунайиб кетилиши Германия ҳўкумати ҳам ташвишга солмоқда. Улар инглиз ва французларга ёрдам сураб мурожаат қилишга мажбур бўлишди. Аммо сабий жавоб олинди. Шунинг учун қочоқларнинг аҳоли қулдан қўлга олириши бормоқда. Уларга муносабат ҳам узгарди. Бовария ички ишлар вазири хатто «Биздаги қочоқлар ўз юртида қолганлардан яхшироқ яшаса, бу адолатсизлик бўлади-ку ахир», дейишгача бориб етди.

Умуман, ШАБга кейинги пайтда Европадаги қўнғилда давлатлар нажоткор сифатида қарамоллар. Шунинг учун ҳам блокни кенгайтириш ҳақида Брюсселда қабул қилинган ҳўжатини Шарқий Европа мамлакатлари қўнғил билан қўшиб олишди. Улар бу блокка аъзо бўлишни рус босқинидан қутулишнинг ягона йўли демоқдалар. Россия ҳў-

кумати бу ҳўжатга нисбатан расмий равишда бирон-бир баёнот эълон қилмаган бўлса-да, уларнинг мақсадлари барнага аён. Руслар Шимолий Атланта блокнинг ўз чегараларига яқин келиб қолиши ва дунёдаги қуллар нисбатининг бузилишига қарши. Шунинг учун Россия ташқи ишлар вазири Андрей Козерев ва АҚШ Президентини Бил Клинтоннинг кунга кеча бўлиб ўтган учрашувида шу масала ҳам муҳокама қилинди.

Жаҳон оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турган яна бир воқеа сешанба кунги Италияда бошланган суд жараёнидир. Устанил Андрей Козерев ва АҚШ Президентини Бил Клинтоннинг кунга кеча бўлиб ўтган учрашувида шу масала ҳам муҳокама қилинди.

Андреотти елғиз эмас. Ал-вокатлардан ташқари яна 130 киши уни ҳимоя қилмоқда. Судда ҳимоя нутқи сузламоқчи булганлар сафида Италиянинг собиқ Президенти Франческо Косига, БМТнинг собиқ бош котиби Перес де Куэлер, Германиянинг собиқ ташқи ишлар вазири Геншер ва бошқалар бор.

Дуненинг қўнғилна нуқталарида урушлар, можаролар, шов-шувли судлар бўлиб турган бир пайтда яқин Шарқда илқ шабада эса бошланди. Маълумки, 1967 йил бошланган ва 6 йил давом этган урушда Фаластин ҳўкумати қулдирининг бир қисмининг Исроил босиб олган эди. Шундан буён орадан утган салкам 25 йил мубайида яқин Шарқда тинчлик урнатилмади. Фаластин араблари чорак аср Исроилга қарши қуришиб келдилар. Ва ниҳоят утган йили Фаластин — Исроил музокаралари ижобий яқунини топ-

БИЗНИНГ ШАРХ

ди. Қуни кеча Вашингтонда бу музокараларнинг иккинчи босқичи ҳам имзоланди. Бу ҳўжатга қура Исроил қўнғиллари Фаластин муқториятига қаршилик бўлган еттига шаҳардан чиқиб кетади. Шунингдек, Исроил қамқончаларида сақланаётган 6 мингдан кўпроқ фаластинлик озоликка чиқарилди.

Қуришиб турибдики, дуненинг оловли нуқталари — Босния, Чеченистон, Кавказ, Афғонистон ва бошқа жойлардаги барча можароларни ҳам тинч йул билан ҳал этиш мумкин. Бунинг учун ҳадеб оғаликни даъво қилавермай, дунёдаги барча миллатни, у қичик еки катталигиндан қатъи назар, тенглигини; бу миллатларнинг ҳам ўз давлатини тўзиш ҳўқуқига эга эканлигини маълумларча тан олишнинг ўзи киёф.

Беккул ЭҒАМҚУЛОВ

4-бет

ИСТЕЪДОД БАЙРАМИ

Ҳар қандай мамлакатнинг келажаги бутунги ешларига муносабатан болиқ. Бу борада бизнинг республикамизда бир қанча ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса истеъдодли ешларга таълим курсини ахир йилда қўрилган. Республикамизда истеъдодли болалар учун бир неча махсус мактаблар, лицейлар ошилган.

Шанба кунги Хўнбек номидаги истеъдод бонига езувчилар, композиторлар, расмолар, юзлаб истеъдодли ўқувчилар йиғилди. Бу ерда биринчи марта «Истеъдод байрами» бўлиб ўтди. Байрамнинг титанали қисмини Ўзбекистон ижолкор ешлари истеъдод жамғармаси раиси, езувчи Худойберди Тухтабоев ошди. Ўзбекистон халқ таълими вазири Жўра Иўдошев байрам қатнашчиларини таъриқлар экан, бир неча ўқувчилар вазирининг қимматбаҳо совғаларини тақдим этди. Шундан сўнг «Истеъдод» ва «Маҳалла» жамғармаларининг совғалари ҳам топшириди. Уша кунга келгача богда шахримиздаги санъат мактаблари ва лицейлари ўқувчилари ижросида куй ва қўнғиллар янради. Еш расмоларнинг, техника ҳавасмандларининг ишлари жамланган қурғазмалар ҳам байрам қатнашчиларига катта таасурут ўйғотди.

Савл қатнашчилари бундан буен ҳар йили 24 сентябрда Истеъдодлар байрами утказишга келишиб олдилар.

7-бет

БИСМИЛЛОХИР РАҲМОНИР РАҲИМ ВА БИҲИП АВНУ ВАП ҚУВВАТ

Муҳажжир олимларнинг айтишларича, Худойи таоло мўъжиза ва қаромат билан шўр-ратланган пайгамбарлар ва авлиёларнинг ҳар бирига алоҳида бир хислат бағишлади...

Аммо Валад айтур, пайгамбарларнинг ҳаммаси ва ҳар бирда жамъи мўъжизаларни қурсатиш (қобилияти) ва узга қувватлар мукамал ҳолда мавжуд эди...

Бас, ҳар бир пайгамбарда мўъжизалар кўп бўлган. Бироқ уша қавм тушунчаси ва эҳтиж даражасига қараб мувофиқ мўъжиза ва қароматлар курсатганлар...

Пайгамбар алайҳиссалом Худонинг маъхари ва қуролдир. У Ҳақ наздида фойи ва Худо орқали ўз қудратини намойиш этади...

Пайгамбар алайҳиссалом Худонинг маъхари ва қуролдир. У Ҳақ наздида фойи ва Худо орқали ўз қудратини намойиш этади...

ФАСП

Биров дедик, бирламчи (асос) амалдир, сўз унча муҳим эмас. Биз ҳам шу фикр тарафдоримиз, лекин амалии ангайилган ва қудратли одам қани? Қошки шундай одам топилсайди...

Бас, жорий этилган бу тартиб-қоида, сурату русумлар айнан амалии бажариш эмас. Амал ҳоддан ҳолга қараб узариш, яъни муттасил покляниб боришдир...

Васеъроғнинг маъноси ҳам юқориди айтганимдай. Бунда бир ҳоддан иккинчи ҳолга ўтади, иккинчи ҳол аввалсидан яхшироқ, учинчиси эса иккинчисидан яхшироқ...

дин ва ибодат турларики, намойиш этадилар ва айтадилар, қайсики, одамлар уларни билдилар ва қудратлар, амалиини сабаби бўлиб, амалиини ўзи эмас...

Исо алайҳиссалом зоҳирий амалларни бажарган эмас, лекин ҳақиқий амалии у қилди, чунки гудаклик ҳолатидан кексалик ҳолатига мубаддал бўлди...

Бас, амалиини ҳақиқати шундан иборатки, сен дам-бадам ҳоддан ҳолга (сифатдан сифатга) ўтиб, узаришинг ва тараққий этишинг керак...

Султон ВАПАД

МАОРИФ

Султон Вападин тулқ исми Баҳовуддин Муҳаммад Вапад. У 1226 йили Қуния шаҳрида буюк шонир ва шайх ул-машойих Жалолуддин Румий-Балхӣи хонадонда дунёга келган...

Унинг «Маориф» рисоласида муқал्लар (тақлиплар) ва муҳажжирлар (Ҳақ ва ҳақиқатни анговчилар) орасидаги ғоявий кураш ҳамда бу курашнинг тарихий давомийлиги ёритилган...

Рисолада инсоннинг илмий ва ақлий, қалбий ва руҳий камолоти, ҳар бир давр талабига мувофиқ ўзгаришларни англаб етиб, ҳақ йўлини таллаш пайғамбарий ҳақиқатлар орқали ибодатланган...

Султон Вапад 1312 йили Қуния шаҳрида вафот этади, қабри уша ердадан.

ТАРЖИМОН

олтинга айланмаган бўлса, бир сариқ қақага ҳам олмайдди. Зеро, демишлар: «Инналоҳу ло йанзур ило суварикум ва ло ило аъмоликум ва локино йанзиру ило қўлбуҳум»...

ФАСП

Валилар Ҳақнинг ҳос-бандаларидирлар ва Унинг тайлаганларидирлар, Ҳақнинг Узи эмас, балки валилар Ҳақнинг асроридирлар...

Агар киши бир олимнинг ҳузурига бориш ва ундан баҳраманд бўлишни истаса, озгина урини билан бунга эришади, лекин бу олимнинг илмини эгаллашга қасд этса, кўп йиллар жон қийиниб, захмат чекишига туғри келади...

Вафоду Лоариқаллаҳу дебон, Кувру дини ўлида бўлуху сарсон.

Агар диққат қилган қарасак, етмиш икки миллатнинг ҳаммаси Худого синади, турли тил, турли расм-қоида, усул ва амаллар воситасида Худого бандлик шартини адо этади...

Бироқ Ҳақ жалла жаллолаҳу валиларни ҳар ким танимаслиги ва уларга ҳар киши йул топмаслиги учун уларни ўз химоисига олиб асрайдди...

ҳар бирининг мартаба даражаларига қараб ҳожатини чиқарадилар, илғому тухфалар берадилар. Лекин ўз ҳарамидиларни, уғил-қизларини бирова курсатмайдилар...

Ҳақдан ман этувчи йул тўсарларини (дев, шайтон каби) ўз жойида лоҳавл дуоси ва зикр билан дафъ этса бўлади, лекин, қизиқ Худони зикр ва лоҳавл билан қувиб бўлармикан?!

Ахир Мансур Халложи унинг замоналоқ уламо ва авлиёлари — ҳатто Жунайд Бағдодий ва Абуабкар Шиблий каби муридлар ҳам — зоҳирда инкор этидилар ва жонига қасд қилдилар...

МАОРИФ

МАОРИФ

Султон Вападин тулқ исми Баҳовуддин Муҳаммад Вапад. У 1226 йили Қуния шаҳрида буюк шонир ва шайх ул-машойих Жалолуддин Румий-Балхӣи хонадонда дунёга келган...

Унинг «Маориф» рисоласида муқал्लар (тақлиплар) ва муҳажжирлар (Ҳақ ва ҳақиқатни анговчилар) орасидаги ғоявий кураш ҳамда бу курашнинг тарихий давомийлиги ёритилган...

Рисолада инсоннинг илмий ва ақлий, қалбий ва руҳий камолоти, ҳар бир давр талабига мувофиқ ўзгаришларни англаб етиб, ҳақ йўлини таллаш пайғамбарий ҳақиқатлар орқали ибодатланган...

Султон Вапад 1312 йили Қуния шаҳрида вафот этади, қабри уша ердадан.

тош қуйилди».

Хизр алайҳиссалом деди: «Сен мен билан келишолмайсан, деб айтудим-ку! Ҳали ҳам кеч эмас, орқанга қайт!»...

Хизрга ялиниб-ёлворғач, Хизр уни (бу сафар) кечирди. Яна бир мўддат бирга сайр қилганларидан кейин улар бир оролда етидилар...

Мусо алайҳиссалом бу воқеани қуриб, чидай олмай қийраиб юборди: «Шундай маъсум ва беғуноҳ гудакни улдириш равоми?!»...

МАОРИФ

МАОРИФ

Султон Вападин тулқ исми Баҳовуддин Муҳаммад Вапад. У 1226 йили Қуния шаҳрида буюк шонир ва шайх ул-машойих Жалолуддин Румий-Балхӣи хонадонда дунёга келган...

Унинг «Маориф» рисоласида муқал्लар (тақлиплар) ва муҳажжирлар (Ҳақ ва ҳақиқатни анговчилар) орасидаги ғоявий кураш ҳамда бу курашнинг тарихий давомийлиги ёритилган...

Рисолада инсоннинг илмий ва ақлий, қалбий ва руҳий камолоти, ҳар бир давр талабига мувофиқ ўзгаришларни англаб етиб, ҳақ йўлини таллаш пайғамбарий ҳақиқатлар орқали ибодатланган...

Султон Вапад 1312 йили Қуния шаҳрида вафот этади, қабри уша ердадан.

МАОРИФ

ларни инкор этасану, яна хато қилдим, кечиринг, дейсан. Мусо алайҳиссалом деди: «Худо ҳақи яна бир марта кечир мен, зеро, афв уч дафъа гаҳалар. Агар яна инкор, этсам, узримни қабул этма»...

МАОРИФ

Хизр алайҳиссалом, шу тариха, учинчи гуноҳ содир бўлмасин ва узру баҳонага урин қолмасин деб, (Мусонинг) иккинчи гуноҳини ҳам кечирди...

Шундан кейин улар яна бир мўддат бирга юрдилар. Итиғофоко, сафарда бир неча кун овқатсиз қолишга туғри келди, улар оқликдан қарийиб улабдилар...

Мусо алайҳиссалом буларни қуриб (хурсанд бўлди), шунча оқлик ва сафар азобидан сунг ноз-неъматлар, кийим-кечак ва бойликларга мўжсаз бўлиб, деб қувонди...

МАОРИФ

Хизр алайҳиссалом деди: «Е Мусо! Бўлди, гуноҳинг учтага етди, энди узрга ҳожат йўқдир. Бу учинчи гуноҳ мен билан сенинг ажралишимизга сабаб бўлди...»

Токи бу ишлар инкор ва тасдиққа лойиқ эканини, рал этилиши номақбул эканини билиб олгин. Сен эса ақ йўлдан бориб рад этдинг...

Норасида гудакни улдиришимга сабаб шукри, унинг ота-онаси муъмин ва солиҳ кишилардир. Бу ўғил эса катта бўлгандан кейин кўп ёмон ишларни қиларди...

Исло маърифати

шунчи боблари солиҳ бўлган эди, дейдилар. Шу нарса халққа ибрат ва сабоқ бўлсинки, Хизр каби охират хазиналари соҳиби, балки ганжлар бағишловчи бир зот етгинчи еки етмишгача бобо учун шундай шониста хизматни бажо келтирди...

Эй, сиз муфлис-бенаволар, мағфират ва афва муҳтож одамлар, киес қилиб қуриинг, авлиёларнинг фарзандларига қандай марҳамат қурсатиб хизмат қилиш керак?

Табризда бир алавий (Али авлоддан) бозорда маст ҳолда етарди, юзи ва соқоли қусуғига булганган эди. Бир бузурғор порсо уни қойиб, жирканиб, юзига тушурди...

Порсо таҳлика ичра ўз-ўзига дер эди: «Мен пайгамбарга нисбатан қачон бу ишларни раво қурибман? Пайгамбар алайҳиссалом дарҳол жавоб бердилар: «Наҳотки билмайсан, менинг фарзандларим айна ўзимлардан, яъни: «Ақбади-но!»...

Порсо ҳайратдан уйғониб кетди ва ҳаляити алавийни қилириб топиб уйига олиб келди, ювинтирди, тоза кийимлар кийдириди...

Алҳосил, Хизр бу уч сиринг ҳикмати Мусога баён этди. Кейин улар ажралишдилар ва яна бу маъни татқили учун мана бу ҳикоятни келтирибдилар...

Энди урмон ҳақида. Нима учун Боязидни урмон ичида дедилар? Урмон — Боязиднинг ички олами эди, дарахлар унинг қалбидан илми ва тафаккурнинг мақомлари эди...

Жаброил Худонинг фойз-тажаллиси теккан эди, балки у шу нур билан парварши топган эди, сувдаги балкидек ҳаминша шу нур дарёси ичида сузарди, шу нур илоҳий ичида яшарди...

Бас, ҳар ким Ҳақ таолони курсу, ўз қуввати даражасида қуради. Чумолидан тортиб Сулаймонгача барчани Ҳақ таоло тарбиялайди ва барчанинг мавжудлиги, яшаш Ҳақ таолонинг тажаллиси туфайлидир...

Агар одамда оловга яқинлашиши (қушилиши) истига пайдо бўлса, ҳаммомга боради, чунки ҳаммом воситасида одам оловга яқинлашади, борлиқ агар у оловнинг ичига кирса қуяди...

Агар одамда оловга яқинлашиши (қушилиши) истига пайдо бўлса, ҳаммомга боради, чунки ҳаммом воситасида одам оловга яқинлашади, борлиқ агар у оловнинг ичига кирса қуяди...

Форсийдан Наҳиддин КОМИЛ таржимаси

